

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu :Görüş talebi
Karar No : 2011/35
Karar Tarihi : 16/11/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

..... Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca ihale edilerek 02.11.2009 tarihinde karma sözleşmeye bağlanan "..... **Hafif Raylı Sistem 2. Aşama Tünel İşleri ile .....** ve **..... İstasyonları İkmal İnşaatı**" işi ile ilgili görüş talebidir.

II- KONU

..... Büyükşehir Belediye Başkanlığı 17.08.2011 tarih ve 1573/53318 sayılı yazısında özetle; idarelerince ihale edilerek 02.11.2009 tarihinde 60.761.440,29 TL teklif birim fiyatlı işler + 6.200.054,44 TL anahtar teslimi götürü bedelli işler olmak üzere toplam 66.961.494,73 TL üzerinden karma sözleşmeye bağlanan İkmal İnşaatında,

- ..... İstasyonunda eksik olan 2 adet DC fider hücresi,
- Kaçak akım toplama ve kontrol sisteminin kurulması,
- Trafik Kontrol Merkezi ile kumanda edilecek makas bölgelerinde kullanılması gerekli olan "Motorlu Ayırıcı Panoları",

İmalatları ödemeleriyle ilgili olarak, Yüklenici ile İdare arasında oluşan anlaşmazlığa ilişkin Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 23. Maddesine göre Bayındırlık Kurulu kararı talep edilmektedir.

III- İNCELEME

644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki KHK yürürlükten kaldırılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın kurulmuş olduğu bilinmektedir.

Bahis konusu KHK'nin Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı başlıklı, 16 ncı maddesi 1 nci fıkrasının (a) bendinde yer alan "*Kamu kurum ve kuruluşlarının yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları ilgili idarenin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak ve yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek*",

37 nci maddesinin birinci fıkrasındaki, "*Mevzuatta ...; Bayındırlık Kuruluna yapılmış atıflar Yüksek Fen Kurulu Başkanlığına yapılmış sayılır. ...*"

Hükümleri gereği olarak, yeni birim fiyat tespiti anlaşmazlıklarında tarafları bağlayacak şekilde, kesin fiyat tespit etmeye ilişkin mülga Bayındırlık Kurulunun görevi, Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının görevleri arasına alınmış bulunmaktadır.

Konu, Kurulumuzca, gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde aşağıda belirtildiği şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/35
Karar Tarihi : 16/11/2011

- 2 -

Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın yazısı ve eklerinden anlaşıldığı üzere konuya ilişkin olarak **Yüklenici**; Tip sözleşmeye göre ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında çelişki veya farklılık olması halinde, öncelik sıralamasına göre Yeni Birim Fiyat Tariflerinin (Teklif Birim Fiyatlı İşler Özel Şartnamesi), Özel Teknik Şartnameye göre önde olduğunu,

Anılan üç iş kaleminin yapılmasının İdarenin ve Müşavirin yazılarında da açıkça belirtildiği şekilde teknik olarak gerekli bulunduğunu, İdare yazısında bu kalemlerin bedellerinin içinde olduğunu belirttiğini,

Teklif Birim Fiyatlı İşler Özel Şartnamesi 9- Elektrik bölümü, Güç temini ve Cer Gücü Sistemi başlığı altındaki TBF-220, TBF 221, TBF 222, TBF-244 pozları ile ilgili ihale dokümanında,

34,5 kV Şalt Sistemi alt başlığı altında;

“34,5 kV. Şalt Sistemi

Redresör-Trafo/Redresör Merkezleri için mevcut 34,5 kV. şalt sistemi tadilatının ve yeni Redresör-Trafo/Redresör Merkezleri 34,5 şalt sistemi teşkilinin, proje ve şartnamesine uygun şekilde, tüm malzeme, ekipman ve gereçlerinin temini, montajı ve çalışır vaziyette kabule hazır hale getirilmesi için gerekli her türlü işlem dahil, set fiyatıdır.

TBF-220 ..... 34,5 kV. Şalt Sistemi Tadilatı

TBF-221 TPS 34,5 kV. Şalt Sistemi (Göztepe TPS)

TBF-222 TPS Redresör-Trafo/Redresör Merkezi (Göztepe TPS)

3.Ray Sistemi için Redresör-Trafo/Redresör Merkezi'nin, proje ve şartnamesine uygun şekilde, 34,5 / 2x0,66 kV. , 3300 kVA redresör trafoları, 750 V. DC redresörleri ile Redresör-Trafo/Redresör Merkezi teşkili.

DC Şalt panoları, bunlarla ilgili ve gerekli tüm teçizatı, tüm malzeme, ekipman ve gereçlerinin temini, montajı ve çalışır vaziyette kabule hazır hale getirilmesi için gerekli her türlü işlem dahil, set fiyatıdır.

10,5 kV. Şalt Sistemi alt başlığı altında;

10,5 kV. Şalt Sistemi

İstasyon iç ihtiyaç trafo merkezleri için 10,5 kV. şalt sisteminin teşkilinin, proje ve şartnamesine uygun şekilde, tüm malzeme, ekipman ve gereçlerinin temini, montajı ve kabule hazır hale getirilmesi için gerekli her türlü işlem dahil set fiyatıdır.

TBF-223 ..... İstasyonu 10,5 kV. Şalt Sistemi

TBF-224 ..... İstasyonu 10,5 kV. Şalt Sistemi

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/35
Karar Tarihi : 16/11/2011

- 3 -

TBF-225 ..... İstasyonu Mevcut 10,5 kV. Şalt Sistemi Tadilatı”

Kumanda, Kontrol ve Alçak Gerilim Besleme ve Dağıtım Kabloları alt başlığı altında

Kumanda, Kontrol ve Alçak Gerilim Besleme ve Dağıtım Kabloları

İstasyonlarda, binalarda ve hat boyunda alçak gerilim sistemlerinin kablağında kullanılacak standartlara uygun elektrolitik bakırdan mamul kumanda, kontrol, AG besleme ve Dağıtım kablolarının ve bu kabloları ait tüm ana yardımcı malzemenin temini, projesine göre döşenmesi, bağlantılarının yapılması, gereken test, ölçüm ve benzer işlemler dahil tüm kumanda ve AG sistemlerini karşılayacak şekilde set fiyatıdır.

TBF-244 3. Ray Sistemi Besleme (+) ve Dönüş Akımı (-) Negatif DC kabloları

3. Ray sistemi besleme (+) ve dönüş akımı (-) Negatif DC kablolarını proje ve şartnamelerine uygun şekilde tüm malzeme ve gereçlerinin temini döşenmesi, bağlantılarının yapılması, gereken test, ölçüm ve benzeri işlemler dahil set fiyatıdır.”

Denilmekte olduğunu,

Burada birim fiyat tarifleri, detaylı bir şekilde belirlenmiş ve bu birim fiyatlar içinde hiçbir şekilde mevcut ..... İstasyonu 750 V. DC. Şalt sisteminin tadilatı (Eksik olan iki adet 750 V. çıkış hücresi ilavesi), ne birim fiyat kalemi olarak zikredilmekte, ne de anılan fiyatlar içinde bahsedilmektedir. Alt başlıklarda 34,5 kV. ve 10,5 kV. fiyatları tanımlanırken müşavirin yazısında belirttiği “..... SS’te OG+DC sistem entegrasyonu olacaktır” ibaresi doğrultusunda DC entegrasyonu ile ilgili açıkça görüldüğü şekliyle hiçbir fiyatlandırma ve tanımlama bulunmamaktadır. Kaldı ki, 10,5 kV.luk OG gerilim seviyesi iptal edildiği için TBF-223, TBF-224 ve TBF 225 numaralı pozlar yapılmayacak olup iptal edilmiş olduğu,

Teklif birim fiyatlı işler özel şartnamesinin 1.3.1 genel başlığı altında; Müşavir yazısında belirtilen hükümler yer almakla birlikte, bunlardan önce belirleyici ve bağlayıcı olan; “*Birim fiyat tarifleri, Birim fiyat listeleri ve teklif icmalinde her kalemin veya ünitenin karşısında konulan fiyatların ve tutarların her bir kalemde tarif edilen işlerin tümünü içerdiği kabul edilecektir.*” hükmünün yer aldığı,

Bu esasa istinaden herhangi bir teklif birim fiyatın **Özel Teknik Şartnamesi**’nde yer alan her hususu içerecek bir fiyat olduğu iddiasında bulunmanın sözleşme hukukunun kurallarıyla ve Kamu İhale Mevzuatı’nın birim fiyat hazırlanmasıyla ilgili hükümlerine ters düştüğünü,

Kaçak akım toplama ve kontrol sisteminin yapılması özel teknik şartnamede genel olarak yer almakta, tünel imalatı içerisindeki donatılarla ilgili yapılması gerekli işler detaylı tariflenmektedir. Donatılarda olması muhtemel bir kaçığı toplayan ve bu kaçığı kontrol altına alan bir sistemin yapılması teknik zorunluluk olup, böyle bir sistem için Birim Fiyat Tariflerinde (Teklif Birim Fiyatlı İşler Özel Şartnamesi), ne bir birim fiyat kalemi olarak ne de başka bir fiyat içinde yer almadığını,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/35
Karar Tarihi : 16/11/2011

- 4 -

3.Ray Motorlu Hat Ayırıcı Panoları tünelde makas bölgelerinde, bulunması teknik olarak zorunlu olan normal işletme koşullarında kapalı olan, herhangi bir kaza ve/veya arıza anında bu bölümü enerjisiz bırakacak ayırıcılar olduğunu, teknik olarak yapılması gerekenin 3. Ray Motorlu Hat Ayırıcı Panoları Birim fiyat tariflerinde (Teklif Birim Fiyatlı İşler Özel Şartnamesi) ne bir birim fiyat kalemi olarak ne de başka bir fiyat içinde yer almadığını,

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı söz konusu üç kalem iş için Kamu İhale Mevzuatı ile ihale dokümanlarındaki maddeler ve ihale dokümanlarındaki öncelik sırası göz önüne alındığında bu üç kalem için bir bedel Birim Fiyat Tariflerinde (Teklif Birim Fiyatlı İşler Özel Şartnamesi), ne bir birim fiyat kalemi olarak ne de başka bir fiyat içinde yer almadığından bahisle bunlar için yeni birim fiyat hazırlanması hususunda karar alınarak mağduriyetlerinin giderilmesini talep etmektedir.

İdaresi ise; Teklif birim fiyatların oluşturulması ile ilgili Teklif Birim Fiyatlı İşler Özel Şartnamesinin,

Amaç başlıklı maddesinde, *“Bu açıklamanın amacı, Yüklenici, Birim Fiyat Tarifleri, Keşif Cetvelleri ve Teklif icmalinin nasıl doldurulması gerektiğinin açıklanmasıdır. Bu açıklamalar, İhale dokümanlarının ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.”*

Kapsam başlıklı maddesinde, *“Birim fiyat Tarifleri, Birim Fiyat Listeleri ve Teklif icmali diğer Sözleşme dokümanlarıyla beraber okunmalıdır. Birim Fiyat Tarifleri, Birim Fiyat Listeleri ve Teklif İcmali, Sözleşme dokümanlarında tanımlanan ve işveren ile Yüklenici'nin projelendirdiği bütün işleri kapsar.”*

Birim Fiyat Tarifleri ve Tutarların Kapsamı başlıklı maddesinde, *“Teklif Sahibinin vereceği teklif ve fiyatlar projelerde, şartnamelerde gösterilen ve Sözleşmede istenen bütün işleri ve bunlarda belirtilen veya bunların getirdiği bütün risk, ihtimal, sorumluluk ve yükümlülükleri kapsadığı varsayılacaktır.”*

Birim Fiyatlara Dahil İşler başlıklı maddesinde, *“Metrajlar, Birim Fiyat ve Tutarlarda her kalemin karşısına konulan fiyatın, orada, şartnamede, Önsöz'de ya da birim fiyat tarifinde zikredilmiş olsun veya olmasın, o kalemin tam ve doğru olarak yapılması, işin çalışır vaziyette teslimi için gerekli her şeyi kapsadığı, kabul edilecektir. Yüklenici tarafından teklif edilecek her türlü fiyat, yapılacak işin Birim Fiyat Tariflerine, Teknik Şartnamelere, standartlara projelere ve diğer dokümanlara uygun olarak tamamlanması halinde ödenecek fiyattır.”*

Birim Fiyat Kalemlerinin Fiyatlandırılması başlıklı maddesinde, *“Teklif sahibince, analizler içerisinde herhangi bir iş kalemi için fiyat verilmemişse, bunun analiz içerisindeki diğer kalemler içinde olduğu kabul edilecektir.”*

Hükümlerinin yer aldığını, bu hükümler dikkate alındığında;

Özel Teknik Şartnamede tanımlanan işlerin teklif birim fiyat içerisinde olduğunu,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/35
Karar Tarihi : 16/11/2011

- 5 -

İhale aşamasında isteklilerden bu konu ile ilgili herhangi bir sözlü veya yazılı zeyilnameye konu olacak bir soru gelmemesinin, istekliler tarafından teklif birim fiyat oluşturulurken konunun madde 1 deki gibi değerlendirildiğini,

Yüklenicinin sunduğu onaylı iş programında anılan bu işlerin “GÜÇ TEMİNİ VE CER GÜCÜ SİSTEMİ” ana başlık ve “TPS 34,5 kV. ŞALT SİSTEMİ” başlığı altında sunulmuş olmasının, Yüklenici tarafından bu kalemlerin - sözleşmeye uygun olarak – bu ana başlık altında değerlendirildiği, bu hususunda Yüklenicinin ilgi yazılarında sunduğu “Bu kalemlerin farklı gruplara ait olan imalatlar olduğu” şeklindeki görüşe ters düştüğünü,

Yüklenici tarafından sunulan ve İdare tarafından onaylanan iş programında “TPS 34,5 kV. ŞALT SİSTEMİ” işleri için öngörülen imalat başlangıç ve bitiş tarihleri 01.10.2010 - 14.11.2010 şeklinde olduğunu, bu kalemler ile ilgili Yüklenicinin yeni birim fiyat talebinin ise 18.05.2011 tarih ve 154 sayılı yazısı ile ve bu ürünler ile ilgili fabrika testlerinin bitiminden sonra yapıldığını,

Sonuç olarak, anılan iş kalemleri ile ilgili yeni birim fiyat talebinin, sözleşmeye uygun olmayıp, bu kalemler ile ilgili yeni birim fiyat tanzim edilmesinin, ödemede mükerrerlik anlamına geldiğini,

Belirtmektedir.

İşe ait Sözleşme eki Teklif Birim Fiyatlı İşler Özel Şartnamesinin Genel Hükümler bölümünün yukarıda belirtilen maddelerinde de görüleceği üzere; birim fiyatlara dahil işlerin, metrajlar, birim fiyat ve tutarlarda her kalemin karşısına konulan fiyatın, orada, Şartnamede Önsöz’de ya da birim fiyat tarifinde zikredilmiş olsun veya olmasın, o kalemin tam ve doğru olarak yapılması, işin çalışır vaziyette teslimi için gerekli her şeyi kapsadığının kabul edileceği, yüklenici tarafından teklif edilecek her türlü fiyatın, yapılacak işin birim fiyat tariflerine, teknik şartnamelere, standartlara projelere ve diğer dokümanlara uygun olarak tamamlanması halinde ödenecek fiyat olduğu, hüküm altına alınmış olmaktadır.

Diğer taraftan; işe ait Sözleşme eki Özel Teknik Şartnamenin, Elektrik başlıklı 9 uncu bölümünün, Güç Temini ve Cer Gücü Sistemi, Kontrol ve Haberleşme Sistemi bölümlerinde yer verilen hususlar ve diğer şartlar ile, Bölüm V Elektrik Mekanik Teknik Şartnamesinin ilgili bölümlerinde sözleşme kapsamında yapılacak iş kalemlerine ilişkin detay belirtilmiş bulunmaktadır.

Konu ile ilgili tarafların görüşleri, sözleşme ve eklerinin yukarıda belirtilen bir kısım hükümleri ile Şartnamedeki diğer tespitler birlikte göz önünde bulundurulduğunda; anlaşmazlığa konu üç kalem için yeni birim fiyat oluşturulmasının uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/35
Karar Tarihi : 16/11/2011

- 6-

IV-KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup; yukarıda belirtilen hususlar göz önüne alındığında anlaşmazlık konusu olan;

- ..... İstasyonunda eksik olan 2 adet DC fider hücresi,
- Kaçak akım toplama ve kontrol sisteminin kurulması,
- Trafik Kontrol Merkezi ile kumanda edilecek makas bölgelerinde kullanılması gerekli olan Motorlu Ayırıcı Panoları,

İş kalemlerinin bedelleri teklif birim fiyatların bedeline dahil olduğu, bu nedenle de bunlara ilişkin yeni bir birim fiyatın tespitine ihtiyaç bulunmadığı mütalaa edilmekte ise de; konuya ilişkin nihai kararın, sözleşme ve ekleri hükümleri doğrultusunda idaresince yapılacak değerlendirme sonucu verilmesinin uygun olacağına,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 16/11/2011 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

Başkan V.
Fuat ARABACI
İnş.Müh.
(imza)

Üye V.
Mithat EMRE
Mak.Müh.
(imza)

Üye V.
Hüseyin İSLAM
İnş.Müh.
(imza)

Üye V.
Osman KAYUM
Mak.Müh.
(imza)

Üye V.
M.Feridun DUYGULUER
Şehir Plancısı
(imza)

Üye V.
Fehmi İMAMOĞLU
İnş.Müh.
(imza)

Üye V.
Atilla ÜNAL
İnş.Müh.
(imza)

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/35
Karar Tarihi : 16/11/2011

- 7 -

Üye V.
Hidayet UYSAL
Şehir Plan.-Kamu Yönt.Uzm.
(imza)

Üye V.
Seyfettin AYÇİÇEK
Jeoloji Müh.
(imza)

Üye V.
Mustafa Tahsin BADEM
İnş.Y.Müh.
(imza)

Üye V.
Hüseyin ÇELİK
İnş.Müh.
(imza)

Üye V.
Hayrettin YILMAZ
İnş.Müh.
(imza)